

8.5.2025

OHJE TERVEYDENTILAVAATIMUKSISTA LIIKENNEOHJAAJAN KOULUTUKSEEN HAKEUTUVALLE

Tämä ohje on tarkoitettu rautatieturvallisuustehtävään liittyvän koulutukseen hakijalle. Ohjeessa kuvataan tiettyjä sairauksia ja oireita, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa sopimattomuuden rautatieturvallisuustehtävään.

Rautatieturvallisuustehtävässä toimivan henkilön on terveydentilansa puolesta sovelluttava työtä hakiessaan ja työssä ollessaan tehtävänsä siten, ettei hänen oma terveytensä eikä rautatieliikenteen turvallisuus vaarannu. Henkilön soveltuvuutta arvioi rautatieliikenteen harjoittajan työterveyshuollon työterveyslääkäri, joka voi olla samalla myös Liikenteen turvallisuusviraston (Traficom) hyväksymä rautatielääkäri.

Henkilö on itse vastuussa siitä, että havaitessaan terveydentilassaan muutoksia, jotka saattaisivat vaikuttaa turvalliseen toimintakykyyn, hän on yhteydessä työterveyslääkäriin lisäohjeiden saamiseksi. Jos henkilö tietää terveydentilansa muuttuneen siten, että turvallinen toimintakyky tehtävässä vaarantuu, hänen on ilmoitettava asiasta myös toiminnanharjoittajalle.

Henkilö on itse vastuussa kaikkien terveystietojen toimittamisesta terveystarkastusta tekeväälle yksikölle ja lääkärille. Kaikki KANTA-tiedot tulee olla avoimia terveystarkastusta toteuttaville terveydenhuollon ammattihenkilöillä. Salaukset KANNASSA estävät sopivuuslausunnon tekemisen.

Tehtävässä toiminen edellyttää päihteettömyyttä. Työtehtävässä ollessaan henkilöllä ei saa olla elimistössään alkoholia tai muuta huumavaa ainetta. Aikaisempi päihdeongelma tai laittomien päihteiden käyttö, ilman asianmukaisesti toteutettua hoitoa ja seurantaa, aiheuttaa sopimattomuuden tehtävään.

Tehtävässä ei voi toimia, jos henkilön sairaus, vika, vamma, muu toimintakyvyn heikentyminen tai muu vastaava ominaisuus olennaisesti heikentää kykyä toimia pysyvästi tai väliaikaisesti tehtävässä. Tehtävässä ei myöskään voi toimia henkilö, jonka toimintakyky on sairauksiin viittaavien löydösten tai oireiden takia olennaisesti niin heikentynyt, että rautatieturvallisuus voi tämän takia vaarantua. Olennainen toimintakyvyn heikentyminen voi aiheutua paitsi sairauksista, sairauksien oireista ja löydöksistä, myös tiettyjen sairauksien hoitoon tarkoitetuista lääkkeistä ja hoidoista.

Sopivuutta arvioitaessa huomioidaan kaikki sairaudet, vammat ja tilat, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa tajunnan, kognitiivisen ja fyysisen toimintakyvyn ja koordinaation häiriöitä.

Seuraavat oireet ja sairaudet aiheuttavat todennäköisesti esteen työskentelylle: epilepsia, tajuttomuuskohtaukset, kouristuskohdaukset, tajunnan häiriöt, muistisairaus, parkinsonin tauti, aivokasvain, aivosairaudet, toistuva vaikea huimaus, neuropsykiatriset häiriöt, ADD, ADHD, Asperger, Ms-tauti, diabetes (**insuliinihoito on aina ehdoton este**), uniapnea, vireystilan häiriöt, tietyt sydänsairaudet, hoitamaton verenpainetauti, sepelvaltimotauti, haitallinen päihteiden käyttö, huumeiden käyttö tai käyttöhistoria, keskushermostoon vaikuttavien lääkkeiden käyttö. Kuulon ja näkökyvyn tulee olla TEV-ohjeen mukainen. Näkökenttien ja värinäön tulee olla normaali.

Kaikki psykiatriset sairaudet ja keskushermostoon vaikuttavat lääkeaineet voivat vaikuttaa rautatieturvallisuuteen esimerkiksi todellisuustajun, keskittymis- ja havainnointikyvyn ja vireystilan laskun kautta.

Seuraavat sairaudet tai häiriöt muodostavat aina esteen tehtävään:

- aikaisempi tai ajankohtainen psykoottinen sairaus tai häiriö
- psykoottinen tai muu vaikeatasoinen mielialahäiriö, vaikea-asteinen masennus
- kaksisuuntainen mielialahäiriö

- muu mielialahäiriö, joka aiheuttaa kognitiivisia muutoksia tai itsetuhoisuutta
- elimellinen aivo-oireyhtymä
- persoonallisuus- tai käyttäytymishäiriö, johon liittyy impulssikontrollin häiriö
- itsetuhoisuus